

HR: Posebna pravila za hrvatski jezik

LANGUAGE LEVEL

Definicija (Definition)

Definicija se piše malim slovom, bez točke na kraju i bez navođenja koncepta koji se definira. Pri izboru definicije primjenjuje se pravilo zamjene, tj. provjerava se može li se termin u rečenici zamijeniti izabranom definicijom. Pritom se vodi računa o upotrebi iste vrste riječi, npr. ako je termin glagolska imenica (kockanje), riječ kojom počinje definicija također je glagolska imenica (igranje).

Primjer:

Termin	kockanje
Definicija	igranje za novčane iznose ili kakve druge vrijednosti
Zamjena	<ul style="list-style-type: none">• Za države članice zaštita potrošača i zdravlja glavni je cilj od javnog interesa u kontekstu njihovih nacionalnih okvira za igre na sreću usmjerenih na prevenciju problematičnog <i>kockanja</i> i zaštitu maloljetnika.• Za države članice zaštita potrošača i zdravlja glavni je cilj od javnog interesa u kontekstu njihovih nacionalnih okvira za igre na sreću usmjerenih na prevenciju problematičnog <i>igranja za novčane iznose ili kakve druge vrijednosti</i> i zaštitu maloljetnika.

Pri navođenju ili oblikovanju definicije treba paziti na to da se ona odnosi na područje (*domain*) navedeno na izvanjezičnoj razini (*language-independent level (LIL)*) te da je sadržajno usklađena s definicijom u jeziku koji je izabran kao ishodišni jezik (*problem language*).

Budući da se u zakonodavnim tekstovima u određenim slučajevima navodi uža definicija od one koja se inače koristi u drugim izvorima koji nisu povezani sa zakonodavstvom EU-a ili s hrvatskim zakonodavstvom, preporučuje se provjeriti usklađenost definicije iz zakonodavstva s odgovarajućom definicijom iz drugoga vjerodostojnog izvora.

Dodatne informacije koje služe boljem razumijevanju termina upisuju se u polje Napomena (*Note*).

Napomena (Note)

Budući da nema zasebne rubrike, izvor dodatne informacije navodi se u polju *Note* na sljedeći način: nakon navođenja dodatne informacije o konceptu stavlja se *tag*
 za novi red pa potom „REF: [izvor informacije]”.

Primjer:

<i>Note</i> *	Svrha je većine privremenih memorija brza, razmjerno kratkotrajna pohrana podataka koja središnjem procesoru omogućuje rukovanje podacima prije njihova prijenosa u uređaje. REF: <I>Informatički enciklopedijski rječnik</I>. 2005. Ur. Panian, Željko. Europress holding d.o.o. Zagreb.
---------------	---

* napomena uz definiciju koncepta „privremena memorija”

Ako se u polju *Note* navode informacije iz izvora iz kojeg je preuzeta i definicija, u njemu je također potrebno navesti taj izvor, bez obzira što se on navodi i u polju *Definition Reference*.

Navođenje izvora u polju *Definition Reference*

Ako se definicija u cijelosti preuzima iz određenoga dokumenta, tada se taj dokument navodi kao njezin isključivi izvor.

Dopušta se mogućnost prilagodbe definicije preuzete iz vjerodostojnoga izvora. U tome se slučaju u polje *Definition Reference* upisuje „[pokrata / ime institucije]–HR na temelju: [navesti izvor]”.

Primjeri: COM-HR na temelju: Pravilnik o ispravama koje se koriste za potrebe izvoza robe obuhvaćene izvoznim naknadama i izvankvotnog šećera te posebnostima izvoznog postupka u vezi s tom robom, Narodne novine br. 76/2013, http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_76_1543.html

Vijeće-HR na temelju definicije odjela Council-EN

Ako je definicija nastala spajanjem informacija iz više izvora, uz svaki se izvor stavlja zvjezdica (*). Nakon navođenja prvoga izvora stavlja se *tag*
 za novi red pa se potom upisuje dodatni izvor.

Primjer:

* Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije, CELEX:32013R0952/HR

* Ministarstvo financija, Carinska uprava [9.7.2015.]

Dopušta se i mogućnost prijevoda s drugoga jezika. U tome se slučaju u polje *Definition Reference* upisuje „[pokrata / ime institucije]–HR, prijevod na temelju: [navesti izvor]”

Primjer: COM-HR, prijevod na temelju: Krishnan, V.; Ahmad, D.; Endut, E. M. 2006. Effect of coagulation on palm oil mill effluent and subsequent treatment of coagulated sludge by anaerobic digestion. *Journal of Chemical Technology and Biotechnology* 1/10. 1652–1660.

Bibliografske se jedinice pišu u skladu s Hrvatskim pravopisom Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, poglavlje 8.21. Bibliografske jedinice, <http://pravopis.hr/pravilo/bibliografske-jedinice/87/>

➤ Bibliografske jedinice¹

U popisu literature bibliografske jedinice navode se abecednim redom prema prezimenu autora ili prvoga autora ako ih ima više. Budući da je riječ o inverziji, iza prezimena piše se zarez. Između autorā piše se točka sa zarezom. Redoslijed je podataka u bibliografskoj

¹ Pravila o pisanju bibliografskih jedinica navedena do podnaslova „Dodatak” preuzeta iz: *Hrvatski pravopis*. 2013. Ur. Jozić, Željko. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb. <http://pravopis.hr/pravilo/bibliografske-jedinice/87/>

jedinici ovaj: autor(i), godina izdanja i naslov. Ostali podatci (urednik, izdavač, mjesto izdanja, broj stranica i slično) ovise o vrsti publikacije.

Bibliografske jedinice navode se ovako:

a) knjiga:

- jedan autor:
 - Vukojević, Luka. 2009. *Izražavanje posljedičnih odnosa u hrvatskome standardnom jeziku*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
 - Opačić, Nives. 2009. *Reci mi to kratko i jasno: Hrvatski za normalne ljude*. Novi Liber. Zagreb.
- do tri autora: Vukušić, Stjepan; Zoričić, Ivan; Grasselli-Vukušić, Marija. 2007. *Naglasak u hrvatskome književnom jeziku*. Nakladni zavod Globus. Zagreb.
- više od tri autora: Amidžić-Peročević, Katica i dr. 1994. *Oporezivanje dohodaka i dobitaka*. RRiF. Zagreb.
- bez podatka o autoru (navodi se urednik ili priređivač):
 - *Obrada jezika i prikaz znanja*. 1993. Ur. Tkalac, Slavko; Tuđman, Miroslav. Zavod za informacijske studije. Zagreb.
 - *Hrvatski književni romantizam*. 2002. Priredio Jelčić, Dubravko. Školska knjiga. Zagreb.
 - *Opći religijski leksikon: A – Ž*. 2002. Ur. Rebić, Adalbert. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. Zagreb.
 - *Enciklopedija prirode*. 1999. Ur. Burnie, David i dr. Znanje. Zagreb.
- više izdanja: Barić, Eugenija i dr. ²1990. *Gramatika hrvatskoga književnog jezika*. Školska knjiga. Zagreb.
- više izdavača: Kaštela, Slobodan. 2008. *Prometno pravo*. Školska knjiga – Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.
- više mjesta izdanja: Zgusta, Ladislav. 1971. *Manual of Lexicography*. Academia – Mouton. The Hague – Paris – Prague.

b) časopis: Petrić, Lidija; Pranić, Ljudevit. 2010. Ekološka svijest u hrvatskoj smještajnoj industriji. *Acta Turistica Nova* 4/1. 5–21.

c) zbornik: Vince, Jasna. 2010. Nominativ prema ostalim padežima. *Sintaksa padeža: Zbornik radova znanstvenoga skupa s međunarodnim sudjelovanjem* Drugi hrvatski sintaktički dani. Ur. Birtić, Matea; Brozović Rončević, Dunja. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.

d) mrežna i elektronička vrela:

- tekst na mrežnoj stranici: Radić, Drago. *Informatička abeceda*. Split. <http://www.informatika.buzdo.com/index.html> (pristupljeno 11. travnja 2010.)².
- rad u elektroničkome časopisu: Udiljak Bugarinovski, Zrinka; Pavelić, Damir. 2002. Informatizacija Knjižnice i dokumentacije Ekonomskog fakulteta u Zagrebu i edukacija korisnika. *Edupoint*. CARNet. Zagreb. 1–7. <http://edupoint.carnet.hr/casopis/broj-04/clanak-01/ekonomski.pdf> (pristupljeno 14. svibnja 2003.).
- elektronički medij (CD-ROM, DVD-ROM i slično): Lešković Česmadžiski, Mirjana. 1999. *Uloga i značenje sajamskog nastupa* [CD-ROM]. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.

e) kvalifikacijski radovi:

- diplomski rad: Leščić, Ivana. 1997. *Ekstracelularna lipaza bakterije Streptomyces rimosus: izolacija i karakterizacija*. Diplomski rad. Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb. 58 str.
- magistarski rad: Vrdoljak-Raguž, Ivona. 2005. *Specifičnosti stilova upravljanja i profila menadžera u hotelijerstvu Dubrovačko-neretvanske županije*. Magistarski rad. Fakultet za turizam i vanjsku trgovinu Sveučilišta u Dubrovniku. Dubrovnik. 148 str.
- disertacija: Matešan, Domagoj. 2007. *Vremenska analiza prednapetih betonskih ljusaka*. Doktorski rad. Građevinsko-arhitektonski fakultet Sveučilišta u Splitu. Split. 216 str.

f) enciklopedijska natuknica: Biologija. 2000. Hrvatska enciklopedija. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. Zagreb.

➤ Dodatak

a) propis Europske unije: Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1071/2014 o izvanrednim mjerama potpore za sektore jaja i mesa peradi u Italiji, CELEX:32014R1071/HR

b) propis Republike Hrvatske: Pravilnik o tržišnim standardima za meso peradi, Narodne novine br. 78/2011, http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_07_78_1655.htm

c) interni dokument institucije

[pokrata institucije]–interni dokument: [evidencijski broj i/ili okvirni naziv dokumenta].

COM-interni dokument: SANTE-2015-80248, Smjernice za opreznu uporabu antimikrobnih sredstava u veterinarskoj medicini

d) znanstveno tijelo ili tijelo državne uprave kao izvor informacije

² Radi uštede prostora pri pisanju izvora odstupa se od načina navođenja informacije o pristupanju *web*-stranici koji se preporučuje u Hrvatskome pravopisu Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje. O načinu takva navođenja u IATE-u vidjeti npr. točku „Navođenje izvora u polju *Definition Reference*”

[službeni naziv tijela], [datum savjetovanja s navedenim tijelom]

Ministarstvo financija, Carinska uprava [9.7.2015.]

e) *web*-izvor ako autor nije naveden: Carina.hr > Taric > Certifikati,
<https://taric.carina.hr/index.do> [1.9.2015.]

TERM LEVEL

Termin (*Term*)

Termin se piše u jednini, osim ako se upotrebljava isključivo u množini. Glagoli se pišu u infinitivu.

Termin se piše malim slovom, osim ako se zbog pravopisnoga pravila mora pisati velikim slovom.

U skladu s Hrvatskim pravopisom Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, strane riječi i sveze stranih riječi u ovome polju te svim ostalim poljima pišu se kosim slovima tako da se termin okruži *tagovima* za označavanje kurziva, <i>termin</i>.

Navođenje izvora u polju *Term Reference*

U prilog valjanosti izbora određenog termina navodi se jedan ili se navode najviše dva vjerodostojna izvora. Dodatne izvore moguće je navesti u polju *Related Material* na razini odabranoga jezika (*language level (LL)*).

Ako se kao izvor navodi pravni akt, svakako treba voditi računa o tome da akt koji služi kao izvor doista bude akt iz odgovarajućega područja. Pritom prednost treba dati obvezujućim pravnim aktima Unije (uredba, direktiva, odluka) u odnosu na druge akte Unije (kao što su mišljenja, preporuke i slično), nacionalno zakonodavstvo te druge izvore (rječnici, stručna literatura, *web*-izvori i slično). U okviru nacionalnog zakonodavstva hijerarhijski viši pravni akt treba imati prednost u odnosu na niži (primjer: ako se određeni termin pojavljuje i u zakonu i u pravilniku, prednost kao izvor treba imati zakon).

Za pisanje bibliografskih jedinica pogledati točku *Definition Reference*.

Kontekst (*Context*)

Kontekst se unosi bez navodnika.

U izabranome kontekstu termin se okružuje *tagovima* za podebljavanje, termin.

Primjer: Za države članice zaštita potrošača i zdravlja glavni je cilj od javnog interesa u kontekstu njihovih nacionalnih okvira za igre na sreću usmjerenih na prevenciju problematičnog kockanja i zaštitu maloljetnika.

Potrebno je ispraviti očite pogreške u citiranome kontekstu.

Navođenje izvora u polju *Context Reference*

Ako je kontekst preuzet iz dokumenta koji se navodi u polju *Term Reference*, njegov je naziv svejedno potrebno u cijelosti navesti i u ovome polju.

Ako se u ovome polju navode dva izvora, uz svaki se izvor stavlja zvjezdica (*). Nakon navođenja prvoga izvora stavlja se *tag*
 za novi red pa se potom upisuje dodatni izvor (primjer naveden u točki *Definition Reference*).

Za pisanje bibliografskih jedinica pogledati točku *Definition Reference*.